Кухня з відам на сцяну

Жыхары трох шматпавярховых дамоў у адным з двароў па вуліцы Савецкай у Рэчыцы вось ужо больш чым паўгода спрабуюць высветліць лёс зялёнай зоны пад вокнамі іх кватэр. Пасля запланаванай рэканструкцыі крамы, што прыбудавана да жылога дома, ад дваровай тэрыторыі мала што застанецца, упэўнены мясцовыя жыхары.

Маці чатырох дзяцей Алена Ляшчова ідзе на другі паверх дома ў сваю кватэру, што набыла ў складчыну з усёй раднёй для малодшай дачкі — цяпер і самой маладой маці. Прапусціўшы гасцей у кватэру, жанчына вядзе на кухню. Праз акно ўказвае на галоўны мінус кватэры: гэта дах прыбудовы, якая праграваецца ў спякоту і «жарыць» у шкло яе акна. Да таго ж і від з кухні — сцяна крамы.

Прыбудову зрабіў некалькі гадоў таму прадпрымальнік, які спачатку выкупіў кватэру на першым паверсе і вывеў яе з жылфонду. Потым узяў дазвол у Рэчыцкім райвыканкаме, каб да сцяны сваёй «былой кватэры» прыбудаваць, так бы мовіць, адмысловы «флігель». У гэтай прыбудове адкрылі краму бытавой хіміі. Менавіта пахі не давалі спакою жыхарам кватэры на другім паверсе. Аднак летась да гэтага ж дома зноў сталі праяўляць інтарэс індывідуальныя прадпрымальнікі — як да магчымай гандлёвай кропкі.

— У кастрычніку 2019 года мы атрымалі ліст з райвыканкама, што ў сувязі з будаўніцтвам гаспадарчыя пабудовы ў нашым двары будуць знесены, — тлумачыць Алена Яўгенаўна. — Мы дамагліся сустрэчы з прадпрымальнікам, хоць дакладна нават не ведалі, гэта ён будаваць плануе, ці не. Ён нам паказаў план рэканструкцыі, а там такі размах!.. Наша кватэра, напрыклад, будзе абкладзена дахамі з усіх бакоў.

Алена Ляшчова ўжо не хавае эмоцыі і са слязамі на вачах працягвае расказваць, што адразу, як даведаліся пра будучую забудову, жыхары двухпавярховіка склалі калектыўны зварот у райвыканкам, прасілі прыняць пад увагу, што ўмовы пражывання і карыстання дваровай тэрыторыяй будуць пагоршаны. Суседка Алены Яўгенаўны — Валянціна Маўчанава — заклікае нас выйсці ў двор. Пачула, што будзе карэспандэнт і таксама просіць слова:

— Я ў гэтым двары нарадзілася і вырасла. Да апошняга часу вось праз гэты праход, што заняла першая прыбудова да акна колішняй кватэры, быў уваход у двор.

Яна гаворыць, што таксама звярталася ў раённую адміністрацыю і пісала, што праз брамку, якую зрабілі для жыхароў іх дома з другога яго боку пасля першай рэканструкцыі, цяпер ходзяць усе, хто трымае курс да крамы. А яшчэ ж няма новай прыбудовы!

— У нас двор — быццам забягалаўка для распіцця напояў — зацішак такі, якраз для вячэрніх пасядзелак аматараў выціць.

Жанчыны звяртаюць увагу: па плане, які для іх раздрукаваў прадпрымальнік, будучая прыбудова дойдзе якраз да вокнаў кватэры на першым паверсе і ўшчыльную — да ўваходных дзвярэй у пад'езд. Дарэчы, згодна з планам прыбудова — 200 квадратных метраў. Дзе яе размесцяць у гэтым сціплым па памеры двары, жанчыны не могуць зразумець.

Тым часам Валянціна Уладзіміраўна працягвае: дом збудаваны ў 1958-м, некалі з пячным ацяпленнем, без ванных пакояў, балконаў, туалетаў. Умовы палепшылі ў 70-х гадах мінулага стагоддзя.

— Нам у адным з адказаў пісалі, што пасля рэканструкцыі нашага дома з'явіцца сацыяльны аб'ект, — узрушана суседка. — Але ці так гэта? У горадзе дастаткова месцаў, дзе можна пабудаваць краму ці нават гандлёвы цэнтр. Калі ласка, развівайце прадпрымальніцтва. Чаму гэта трэба рабіць у жылым доме, каб наогул пазбавіць людзей хоць малюсенькага, але свайго спакойнага двара?

І вось ужо ў двор, як на сход, высыпала яшчэ некалькі жанчын. Высвятляецца, гэта даўнія актывісты супраць ушчыльняльнай забудовы двара. Яны жывуць у суседнім доме. Кажуць, што ў 2015 годзе дабіваліся адмены будаўніцтва гандлёвага пункта, што побач. Жанчыны ўказваюць на двухпавярховую краму, якая ўзвышаецца і стаіць ушчыльную да маленькай прыбудовы, што каля дома Алены Ляшчовай і Валянціны Маўчанавай.

— Мы не можам нават уявіць, куды ў наш двор яшчэ можна ўпіхнуць тую «квадратуру», што прадпрымальнік зацвердзіў у сваім праекце, — абураецца цяпер Алена Ставіцкая. — Калі будавалі гэтую першую двухпавярховую краму пяць гадоў таму, то нам казалі, што ў двары будзе разваротная пляцоўка для аўтамабіляў. Але ў нас тут кругласутачная паркоўка выйшла. Мы акно не адкрываем нават у спякоту летам, бо тавар прывозяць разгружаць, потым паркуюцца наведвальнікі.

Калі іх двор перажыве яшчэ адну перабудову, то пляцоўка пад разварот прасунецца далей уздоўж іх дома.

— Мы напісалі ліст у райвыканкам з просьбай растлумачыць нам, што тут будзе адбывацца, як наогул перакрыюць двор і заезд у яго, калі новая забудова ўсё перакрые, — кажа Алена Аляксандраўна. — Я хадзіла асабіста, узялі мой тэлефон, абяцалі даць адказ, пакуль цішыня.

Цяпер ужо другая жыхарка суседняга дома — Наталля Міхальчанка — не вытрымлівае і пачынае з горыччу расказваць, які ўвогуле прывабны быў калісьці іх агульны двор:

— Тут, дзе паставілі першую двухпавярховую краму, быў кляновы сквер, а за нашым домам, насупраць гэтага маленькага старога двухпавярховіка — яблыневы сад. Калі пяць гадоў таму наш двор аблюбавалі для забудоў пад гандлёвыя пункты, мы ад нашага дома сабралі 90 подпісаў супраць будаўніцтва, ад суседняга дома 70. Звярталіся ў райвыканкам, аблвыканкам, нават пісалі ў Мінск. Адтуль далі на рэагаванне зноў Гомелю, і мы атрымалі адказ, што крама тут вельмі патрэбна гараджанам. Што было рабіць. Цяпер новая навала...

Да кагорты жанчын падыходзіць маладая дзяўчына. Маўляў, ведае, аб чым размова, таму не мае права абмінуць спантанны сход і не выказаць сваё меркаванне. Кажа, што вырасла ў гэтым доме, двор заўсёды быў вельмі ціхі і ўтульны, цяпер — прахадны. Паставілі плот і брамку для жыхароў дома, але яе часта ўзломваюць.

Некаторыя з жанчын прынеслі паперы з адказамі ад адміністрацыі райвыканкама на іх калектыўныя звароты. Да апошняга часу ў мясцовых была надзея на рэакцыю ў межах грамадскага абмеркавання. Падчас яго многія дасылалі свае лісты з абурэннем наконт забудовы ў іх двары.

— Нас палохае і насцярожвае тое, што перад пачаткам грамадскага абмеркавання нам абяцалі правесці прэзентацыю праекта новай прыбудовы да дома, — бярэ слова Алена Ляшчова. — Нічога не зрабілі, хоць прызначылі сустрэчу на май і пэўную дату вызначылі яшчэ ў канцы красавіка. 12 мая людзі сабраліся і, як кажуць, «пацалавалі дзверы», ніхто не папярэдзіў, што ўсё адмяняецца з-за эпідэміялагічнай сітуацыі.

Між тым, як высветлілася, сам прадпрымальнік — суб'ект гаспадарання — растлумачыў па тэлефоне, што нават не ведаў аб негатыўным стаўленні жыхароў да запланаванай забудовы ў двары. Па яго словах, усе дакументы ўзгоднены належным чынам, ёсць афіцыйнае рашэнне і дазвол на рэканструкцыю яго папярэдняга будынка, што ён узвёў паміж двухпавярховымі домам і крамай.

У Рэчыцкім райвыканкаме сітуацыю з будаўнічымі планамі ў двары на цэнтральнай вуліцы растлумачыў **намеснік старшыні Яўген ЮРЧАНКА.** Гэта за яго подпісам жыхары пералічаных двароў атрымалі адказы на свае звароты:

— Суб'ект гаспадарання, які набыў кватэру на першым паверсе дома па вуліцы Савецкай, вывеў яе з жылфонду, потым падаў заяву на будаўніцтва крамы. Цяпер уласнік гандлёвага аб'екта плануе пашырацца і пабудаваць прыбудову.

Яўген Васілевіч звяртае ўвагу на тое, што двор у цэнтры горада — гэта вельмі зручнае месца для развіцця гандлю. Тым больш што гэтыя дзве крамы, пабудаваныя побач з домам, — двухпавярховая з асартыментам абутку і маленькая з бытавой хіміяй — карыстаюцца вялікім попытам у гараджан:

— Што датычыцца новай прыбудовы ў дваровай частцы, то пасля грамадскага абмеркавання будзе працаваць над гэтым пытаннем горадабудаўнічы савет. Яго роля — улічыць усе заўвагі-прапановы, вызначыць найлепшае рашэнне, каб усім было зручна. У канчатковым варыянце будуць захаваны ўсе ўмовы для камфортнага асяроддзя, якія, дарэчы, прапрацоўваюцца праектным інстытутам.

Таксама прадстаўнік Рэчыцкага райвыканкама звярнуў увагу на тое, што суб'ект гаспадарання прапанаваў за свой кошт зрабіць новую гаспадарчую пабудову для жыхароў дома, у якім няма склепа. Бо падчас забудовы прыйдзецца знесці стары драўляны хляўчук у цэнтры двара.

Жыхары вераць, што могуць яшчэ адстаяць свае правы, бо будаўніцтва пагаршае ўмовы іх жыцця і карыстання агульнай дваровай тэрыторыяй. Між іншым, яны могуць скарыстаць сваё права падаць калектыўную іскавую заяву ў суд.

Наталля КАПРЫЛЕНКА,
фота аўтара.

Чалавек — чалавеку

ПРОСТЫ САКРЭТ ШЧАСЦЯ

Мая двухгадовая дачушка кантактуе з бабулямі па відэасувязі. І кожны раз, калі чуе іх звычнае «Як справы?», нязменна адказвае: «Сё доба!» (чытай — «Усё добра!»), а вось у мяне...

Нам, згадзіцеся, больш звычна скардзіцца: сяброўцы — на мужа, калегам — на дырэктара, маці — на долю (хоць часам — такую б кожнаму!). Прыгадайце, калі вы дзяліліся радасцю, калі некага ці нешта хвалілі? Я, напрыклад, большую частку жыцця лічыла, што нельга так рабіць, пакуль не знойдзеш да чаго прыдрацца. Маўляў, класныя ў цябе чаравікі, але ж, мусіць, не мыюцца?

Бо яно ж не бывае, каб усё раптам добра?

А ў дачушкі маёй — бывае.

Не, у мяне зрэдчас таксама: і настрой трымаецца, і надвор'е радуе... А спытай хто: «Ну як ты?» «Добра, — адкажу, — але ж там баліць, там рыпіць і спакою не дае...»

Гэта — каб не сурочыць? Ці каб не зайздросцілі?.. Ды хто ж яго ведае — для чаго.

Сяброўка скардзіцца, што не можа радавацца дзецям, бо заўважае ў іх толькі адмоўнае. Напісала першакласніца цэлы радок прыгожых закавычак, а яна там бачыць толькі адну — тую, што «з'ехала» ўніз... Сын букет бэзу ўручыў — насварылася, што прыроду губіць.

Муж яшчэ кветкі не дорыць. Намякнула — не зразумеў, сказала наўпрост: «Хачу...»

Прынёс, падарыў — не тыя. Не так аддаў, не тое сказаў і наогул: «Я хацела рамантычны вечар, а ты ўсё сапсаваў».

...«Вялікі набытак — быць пабожным і задаволеным», — піша апостал Павел свайму любаму вучню Цімафею. У гэтых словах не чалавечая мудрасць, а Божая. Быць задаволеным — просты сакрэт шчасця.

...Дачка ўжо гадзіны са дзве чакае з работы тату. І вось званок у дзверы — бяжыць, пішчыць: «Ура, тата!..» — «Не, кажу, гэта дастаўка — дзядзька прадукты прывёз».

Малая нават выраз твару не змяніла: «Ура! Дзядзечка дастаўшчык! Прадукты прывёз!»

Я вучуся ў дачкі. І сяброўцы раю: змяняй фокус, прымушай сябе хваліць дзяцей, заўважаць добрае. А там, глядзіш, — і само пойдзе. Гэта ж звычка. Як і наракаць.

«Заўсёды радуйцеся. Бесперастанку маліцеся, — піша апостал Павел. — За ўсё дзякуйце...»

Заўважылі — не за добрае, а за ўсё. За зіму без снегу, за халодную вясну, за сумнае дзяцінства, нелюбімую работу, неразумную жонку. За хатнюю ізаляцыю...

Дзякаваць — не значыць пакідаць так, як ёсць. Дзякаваць — прызнаваць, што менавіта гэта зараз патрэбна. Каб думаць, чаму яно так сталася і што да гэтага прывяло. Каб вучыць урокі, выпраўляць памылкі. Каб не апускаць рукі.

Каб быць задаволеным і рухацца далей.

Таццяна НЕМЧАНІНАВА,
г. Мінск.

Пошук

Чалавек не знікае так, бы ў кішэні вякоў пятак...

Праўду кажуць: хто не ведае свайго мінулага, той не мае і добрай будучыні

Дзеля гэтай вось памяці наша раённая арганізацыя ветэранаў вырашыла аформіць стэнд «Першыя сакратары Старадарожскага райкама партыі», у пошуку патрэбных матэрыялаў звярнуцца ў архівы. У выніку вельмі шмат што ўдалося зрабіць. Адзінае, чаго пакуль не змаглі, — не адшукалі здымак Давіда Карпавіча Краўчанкі. Ён працаваў у нас першым сакратаром з 1948 да 1950 года, а нарадзіўся ў 1902-м у вёсцы Блізняцы Рагачоўскага раёна.

Магчыма, недзе там, на Гомельшчыне, засталіся яго сваякі ці нашчадкі. Можа быць, нехта з чытачоў шаноўнай «Звязды» дапаможа нам адшукаць патрэбныя здымкі?

І. С. Грыб, старшыня раённай арганізацыі ветэранаў,
г. Старыя Дарогі.

Пошту чытала Валянціна ДОЎНАР.